

Do rodziców/opiekunów
dzieci w klasach 4-10

Nasz numer referencyjny:
2019/2879

Wasz numer referencyjny:

Bergen
26.02.2019 r.

Zaproszenie dla uczniów szkoły do wzięcia udziału w badaniu dotyczącym mobbingu, przyjaźni oraz dobrej atmosfery, wiosna 2019

Niniejsze pismo skierowane do rodziców/opiekunów ma na celu poinformowanie, że wszyscy uczniowie klas 4-10 są zaproszeni do wzięcia udziału w ankiecie dotyczącej mobbingu, przyjaźni oraz dobrej atmosfery w szkole.

Coroczne pismo informacyjne dla rodziców jest obszerniejsze niż wcześniej. Jest to spowodowane wejściem w życie nowej ustawy o ochronie danych osobowych z dniem 20 lipca 2018 roku. Poprzez ustawę tę Norwegia dostosowała się do rozporządzenia o ochronie danych osobowych Unii Europejskiej (RODO). RODO ma na celu między innymi wzmocnić ochronę prywatności podczas przetwarzania danych osobowych. Z tego powodu coroczna ankieta skierowana do uczniów zostaje przeprowadzona na nowo przez Inspektora Ochrony Danych Osobowych z Norsk Senter for Forskningsdata (NSD), czyli Norweskiego Centrum Danych Badawczych.

Cel

Badanie stanowi część działań szkoły mających na celu zapewnienie bezpiecznego i odpowiedniego środowiska szkolnego wszystkim uczniom szkoły zgodnie z rozdziałem 9A norweskiej ustawy o szkolnictwie. Umożliwi ono szkole zdobycie cennych informacji dotyczących atmosfery i bezpieczeństwa w szkole. Podpowie również, w jakim stopniu placówka udaje się realizować swoje działania przeciwdziałające mobbingowi. Zebrane dane będą również wykorzystane w badaniach związanych z mobbingiem w środowisku szkolnym oraz w dalszym rozwoju konkretnych działań wchodzących w skład programu Olweusa.

Kto jest odpowiedzialny za projekt badawczy?

Za projekt odpowiada Norwegian Research Centre AS (NORCE), jedna z największych niezależnych instytucji badawczych w Norwegii. Podlega on pod dział do spraw zdrowia spółki, NORCE Helse, a przeprowadzeniem badania zajmuje się Regionalt kunnskapssenter for barn og unge (RKBU Vest), czyli Regionalne Centrum Wiedzy dla Dzieci i Młodzieży.

RKBU Vest otrzymuje coroczne dotacje z Urzędu do spraw Zdrowia oraz Urzędu do spraw Edukacji na przeprowadzanie badań, kształcenie oraz przekazywanie wiedzy, co ma przyczynić się do promowania zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży. Szkoła jest ważną grupą docelową w pracy centrum polegającej na zapobieganiu, odkrywaniu oraz radzeniu sobie z mobbingiem i innymi naruszeniami wśród dzieci i młodzieży.

Dlaczego Państwa dziecko otrzymało propozycję uczestniczenia w badaniu?

Szkoły, które wprowadziły *Program Olweusa przeciwko mobbingowi i zachowaniom antyspołecznym* każdego roku otrzymują propozycję przeprowadzenia ankiety wśród uczniów. Dotyczy to około 19 000 uczniów uczęszczających do 108 szkół podstawowych na terenie 11 okręgów w kraju.

Celem programu Olweusa jest zredukowanie mobbingu występującego w grupie uczniów i zapobieganie przyszłemu mobbingowi. Praca polegająca na zapobieganiu mobbingowi w szkole wymaga długotrwałych i systematycznych działań. Istotną częścią tej pracy jest śledzenie rozwoju we własnej szkole poprzez coroczne badania, w których wypowiadają się uczniowie.

Co oznacza udział w badaniu dla Państwa dziecka?

Badanie jest przeprowadzane w godzinach szkolnych. Uczniowie zazwyczaj korzystają z komputerów i udzielają odpowiedzi za pomocą formularzy elektronicznych, ale istnieje również wersja papierowa dla szkół, które preferują takie rozwiązanie. Czas potrzebny na wypełnienie formularza zależy od wieku i umiejętności czytania ucznia, ale zazwyczaj wynosi od 20 do 40 minut.

Uczniowie *nie* podają swojego imienia i nazwiska, gdy odpowiadają na pytania. Kiedy uczeń loguje się do badania, zostaje jedynie zapytany o płeć, klasę oraz nazwę szkoły.

Uczniowie otrzymują instrukcje od personelu szkoły przed rozpoczęciem udzielania odpowiedzi. Formularz zawiera pytania dotyczące atmosfery w szkole, liczby przyjaciół w klasie oraz częstość występowania mobbingu wśród uczniów. Znajdują się w nim pytania o różne formy mobbingu, na przykład używanie brzydkich słów i przezwisk, wykluczanie z zabaw i innych aktywności, rozpowszechnianie kłamstw, kopanie, popychanie, bicie oraz niszczenie cudzych rzeczy. Dodatkowo badanie ma na celu wykazanie, w jakich obszarach szkoły występują te negatywne zdarzenia oraz udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy uczniowie powiedzieli o nich na przykład rodzicom, nauczycielom, rodzeństwu czy przyjaciołom. Na stronie internetowej RKBU Vest można zobaczyć formularz z pytaniami wykorzystywany w badaniu. <http://uni.no/nb/uni-helse/rkbvest/sprreunderskelsen/> **Formularz dla uczniów 4 klasy jest krótszy niż w przypadku uczniów klas 5-10.**

Uczestnictwo w badaniu jest dobrowolne

Uczniowie sami, w porozumieniu ze swoimi rodzicami/opiekunami, decydują, czy wezmą udział w badaniu. Opiekunowie mogą skontaktować się ze szkołą, jeżeli *nie* chcą, aby dziecko brało w nim udział. Nie ma konieczności uzasadniania, dlaczego uczeń nie weźmie udziału w badaniu. Uczniowie mogą również wycofać się z udziału po jego rozpoczęciu.

Osoby, które nie biorą udziału w badaniu, zazwyczaj otrzymują możliwość wykonania prac szkolnych w czasie jego trwania, ale to szkoły decydują o tym, w jaki sposób najlepiej to zorganizować.

Ochrona danych osobowych uczniów – w jaki sposób przechowujemy i wykorzystujemy informacje z badania?

RKBU Vest wykorzysta zebrane informacje dotyczące uczniów jedynie do tych celów, które opisaliśmy w niniejszym piśmie. Przetwarzamy dane osobowe w sposób poufny zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych. Dostęp do podstawowych informacji w pracach analizujących w ramach projektu, takich jak szkoła, klasa oraz płeć, będą miały jedynie osoba kierująca projektem oraz dwóch pracowników naukowych. Interes badawczy nie jest związany z pojedynczymi szkołami, uwaga skupia się na łącznych wynikach z wielu szkół. Dane liczbowe dla pojedynczych szkół nie zostaną opublikowane. Nie będzie również możliwe rozpoznanie odpowiedzi danego ucznia w publikacjach.

W celu uniknięcia uzyskania dostępu do zebranych danych przez osoby nieupoważnione, będą one przechowywane na bezpiecznym serwerze NORCE AS. Dostęp do tego serwera mają jedynie osoba kierująca projektem oraz jeden pracownik naukowy.

Utworzony zostaje klucz powiązań zawierający nazwę szkoły. Chroniony hasłem plik z kluczem powiązań jest zapisany na chronionym hasłem pendrive zamkniętym w szafce archiwizacyjnej w RKBU Vest. Klucz jest ukryty, a dostęp do niego jest udzielany jedynie osobie kierującej projektem, jednemu pracownikowi naukowemu oraz pracownikowi administracyjnemu, którzy są objęci tajemnicą zawodową.

Za zebranie danych odpowiada Norsk Senter for Forskningsdata (NSD). NSD WebSurvey jest systemem służącym do zbierania danych z wywiadów przez Internet. Kiedy szkoła zakończy badanie, może za pomocą NSD WebSurvey uzyskać ustandaryzowany raport. W przypadku małych szkół mających mniej niż 50 uczniów pobranie raportów z badania nie jest możliwe.

Co dzieje się z zebranymi danymi?

Dane zbierane podczas corocznych badań będą zapisane w NORCE AS. Będą wykorzystywane w raportach dla szkół, tak by mogły one śledzić rozwój z upływem czasu. Również w pracy badawczej RKBU Vest istotne jest badanie długofalowego rozwoju w szkołach wprowadzających program Olweusa.

Uprawnienia uczestników projektu

Prawodawstwo dotyczące ochrony danych osobowych daje uczestnikom badań szereg uprawnień (por. artykuł 12-22). RKBU Vest ma obowiązek informować uczestników projektu o przetwarzaniu danych osobowych oraz dostosowywać się w sposób, który umożliwi im korzystanie ze swoich praw:

- uzyskanie wglądu w to, jakie dane osobowe dotyczące danego ucznia zostały zarejestrowane
- poprawienie danych osobowych dotyczących ucznia
- usunięcie danych osobowych dotyczących ucznia
- otrzymanie kopii danych osobowych dotyczących ucznia
- wysyłanie skarg do Inspektora Ochrony Danych Osobowych lub do Datatilsynet, Urzędu Nadzoru Danych, w sprawie przetwarzania danych osobowych

Uprawnienia obowiązują tak długo, jak dane są przetwarzane i jak długo jest możliwe zidentyfikowanie zarejestrowanego ucznia w bezpieczny sposób. W projekcie tym uczniowie *nie* są zarejestrowani za pomocą danych bezpośrednio identyfikujących, takich jak imię i nazwisko czy numer identyfikacyjny. Są rejestrowani *wyłącznie* za pomocą informacji podstawowych - nazwy szkoły, klasy oraz płci. Oznacza to, że najczęściej nie będzie możliwe odnalezienie odpowiedzi danego ucznia. Jednak w przypadkach, kiedy okaże się to możliwe, zapewnimy pomoc w skorzystaniu z tych uprawnień, które przedstawiono powyżej.

Co daje nam prawo do przetwarzania danych osobowych Państwa dziecka?

Na zlecenie NORCE AS, NSD – Norsk senter for forskningsdata AS – oceniło, że przetwarzanie danych osobowych w ramach tego projektu jest zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

Chcą Państwo uzyskać więcej informacji?

W celu uzyskania dodatkowych informacji mogą się Państwo skontaktować z:

- Osoba kierująca projektem – Mona E. Solberg z RKBU Vest, NORCE Helse
E-mail: moso@norce-research.no Telefon 56 10 72 80.
- Dyrektor administracyjna w RKBU Vest, NORCE Helse – Cecilie Marie Fjellbakk
E-mail: Olweusprogrammet@norce-research.no Telefon 56 10 72 23 .
- Norsk senter for forskningsdata AS
E-mail: personverntjenester@nsd.no Telefon 55 58 21 17.

Z poważaniem

Ann Heidi Nebb

Dyrektor centrum/ specjalista psycholog
RKBU Vest
NORCE

Mona E. Solberg

Osoba kierująca projektem/ pracownik naukowy
RKBU Vest
NORCE